

Dosarul nr. 2ra-1022/22
2-14017495-01-2ra-26072022

Instanța de fond: Judecătoria Cantemir – T. Berdilă
Instanța de apel: Curtea de Apel Cahul – R. Petrov, N. Bondarenco. S. Pilipenco

ÎNCHEIERE

28 septembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Maria Ghervas

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Aliona Rusu,
reprezentată de avocatul Liuba Josu,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către
Aliona Rusu împotriva lui Valentin Elisei cu privire la decăderea din drepturile
părintești și încasarea pensiei pentru întreținerea copilului minor,

împotriva deciziei din data de 28 februarie 2022 a Curții de Apel Cahul, prin
care s-a admis apelul declarat de către Valentin Elisei, s-a casat parțial hotărârea din
data de 19 septembrie 2016 a Judecătoriei Cantemir, cu emiterea în partea casată a
unei noi hotărâri,

constată:

La 27 octombrie 2014 Aliona Rusu a depus cerere de chemare în judecată
împotriva lui Valentin Elisei, prin care a solicitat decăderea lui Valentin Elisei din
drepturile părintești față de copilul minor xxxxx, născut la xxxxx, încasarea pensiei
pentru întreținerea copilului minor în sumă bănească fixă de 1 200 lei lunar până la
majoratul copilului.

În motivarea cererii de chemare în judecată Aliona Rusu a indicat că în perioada
anilor 2009-2014 a trăit în concubinaj cu Valentin Elisei pe teritoriul Italiei. La xxxxx
s-a născut fiul comun xxxxx. Cu pârâtul nu trăiește din luna aprilie, când a fost
nevoită să se întoarcă în Republica Moldova.

Reclamanta a susținut că Valentin Elisei în tot acest timp nu a venit să vadă
copilul, nu-i acordă ajutor material și nici nu era de acord să-i dea declarația să poată
pleca cu copilul peste hotare prin ce acționează în detrimentul copilului. Aliona Rusu
a menționat că este invalidă de gr. II din copilărie, iar pârâtul, având posibilitate să
viziteze copilul, nu o face. Prin faptul că este tatăl copilului nu-i permite să scoată
copilul din țară, îi creează impedimente pentru a oferi copilului o viață mai bună și un
viitor mai frumos.

Copilul se află la întreținerea și domiciliul său și în ultimul timp Aliona Rusu tot
mai des se întâlnește cu unele probleme ce se referă la starea civilă a copilului, dar nu

le poate hotărî fără Valentin Elisei.

Reclamanta a susținut că Valentin Elisei nu s-a prezentat niciodată să vadă copilul și nu s-a ocupat de educația lui, se eschivează total de la exercitarea obligațiilor, astfel, consideră rațională și întemeiată încasarea forțată a pensiei de întreținere și decăderea acestuia din drepturile părintești.

Prin hotărârea din data de 19 septembrie 2016 a Judecătoriei Cantemir, Valentin Elisei a fost decăzut din drepturile părintești asupra copilului minor xxxxx, născut la xxxxx, s-a încasat de la Valentin Elisei în beneficiul Alionei Rusu pensia pentru întreținerea copilului minor xxxxx, în sumă bănească fixă de 800 (opt sute) lei, plătită lunar începând cu 27 octombrie 2014, până la atingerea majoratului de către copil. (f.d. 84, 91-95, vol.I)

Pentru a ajunge la această concluzie instanța de fond a menționat că sancțiunea decăderii din drepturile părintești reprezintă cea mai severă măsură din dreptul familiei și este o sancțiune care poate fi aplicată față de părinți, care din culpă gravă nu-și îndeplinesc obligațiile față de copii, fac abuz de drepturile părintești sau pentru greșita exercitare a drepturilor și îndatoririlor de părinte.

Astfel, în temeiul art. 67, alin. (1) din Codul familiei instanța de fond a concluzionat că pretenția Alionei Rusu cu privire la decăderea lui Valentin Elisei din drepturile părintești este întemeiată, relatând că eschivarea de la exercitarea obligațiilor de părinte include acțiunile sau inacțiunile sistematice ale părintelui care pun în pericol sănătatea fizică și psihică a copilului, dezvoltarea lui morală, asigurarea condițiilor de trai și materiale.

Totodată, în temeiul art. 74, art. 75, alin. (1) din Codul familiei instanța de fond a concluzionat că și pretenția cu privire la încasarea pensiei pentru întreținerea copilului minor este întemeiată, deoarece s-a constatat că Valentin Elisei nu contribuie la educarea și creșterea copilului minor.

La 29 octombrie 2021 Valentin Elisei a depus cerere de apel împotriva hotărârii din data de 19 septembrie 2016 a Judecătoriei Cantemir, prin care a solicitat repunerea apelului în termen, motivând faptul că nu a cunoscut până la data de 13 octombrie 2021 despre cauza civilă și despre hotărârea adoptată, casarea hotărârii în partea admiterii pretenției cu privire la decăderea din drepturile părintești cu emiterea în această parte a unei noi hotărâri privind respingerea pretenției. (101-111, vol.I)

Prin încheierea din data de 20 decembrie 2021 a Curții de Apel Cahul s-a admis cererea lui Valentin Elisei cu privire la repunerea în termen, s-a repus Valentin Elisei în termenul de declarare a apelului împotriva hotărârii din data de 19 septembrie 2016 a Judecătoriei Cantemir. (f.d.158-160, vol. I)

Curtea de Apel Cahul prin decizia din data de 28 februarie 2022 a admis apelul declarat de către Valentin Elisei, a casat hotărârea din data de 19 septembrie 2016 a Judecătoriei Cantemir în partea decăderii lui Valentin Elisei din drepturile părintești cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri privind respingerea pretenției Alionei Rusu cu privire la decăderea lui Valentin Elisei din drepturile părintești ca neîntemeiată, în rest a menținut hotărârea instanței de fond. (f.d. 192,193-206, vol.I)

Instanța de apel a supus examinării legalitatea hotărârii instanței de fond doar în partea contestată privind decăderea lui Valentin Elisei din drepturile părintești. Astfel, instanța de apel în temeiul art. 58, alin. (1), art. 60, alin. (1)-(3), art. 67 și art. 68 din Codul familiei a concluzionat că pretenția Alionei Rusu cu privire la decăderea lui Valentin Elisei din drepturile părintești este neîntemeiată, deoarece argumentele

invocate în susținerea acestei pretenții sunt insuficiente pentru a demonstra eschivarea lui Valentin Elisei cu rea-credință de la exercitarea obligațiilor părintești. Instanța de apel a menționat că sancțiunea decăderii din drepturi părintești se aplică exclusiv în interesul suprem al copilului, implicit urmând a fi stabilită în cazul existenței riscului sau interesului lezat al copilului de către părintele, care ar exercita sau s-ar eschiva de la exercitarea drepturilor părintești.

La caz, din actele cauzei instanța de apel nu a dedus niciun risc în care s-ar afla copilul minor, nici interesul suprem al acestuia în decăderea tatălui din drepturile părintești, nici eschivarea cu rea-intenție a lui Valentin Elisei de la exercitarea drepturilor părintești.

Totodată, instanța de apel a relatat că neexercitarea corespunzătoare a drepturilor părintești trebuie să aibă o anumită gravitate pentru a atrage sancțiunea decăderii, astfel că nu orice atitudine sau comportament necorespunzător al părinților conduce la decăderea din drepturile părintești, iar comportamentul lui Valentin Elisei nu a atins gradul de gravitate pentru a fi temei de decădere a acestuia din drepturile de tată.

Împotriva deciziei instanței de apel a depus recurs Aliona Rusu, reprezentată de avocatul Liuba Josu, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii instanței de fond. (f.d. 2-3, vol. II)

În motivarea recursului Aliona Rusu, reprezentată de avocatul Liuba Josu, a menționat că instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată și a interpretat eronat art. 67 din Codul familiei, mai mult nu a acționat în interesul superior al copilului.

Recurenta a menționat că Valentin Elisei a refuzat să-i dea acordul la prelungirea pașaportului român care a expirat, astfel a fost nevoită să se adreseze cu cerere în instanțele din România pentru a recunoaște hotărârea din data de 19 septembrie 2016 a Judecătoriei Cantemir.

A mai indicat că instanța de apel nu a ținut cont de faptul că copilul are 9 ani și putea fi audiat în instanța, deoarece este destul de dezvoltat și trebuia să se țină cont și de vârsta acestuia.

Valentin Elisei la 13 septembrie 2022 a depus referință la recursul înaintat de către Aliona Rusu, prin care a solicitat respingerea recursului ca fiind inadmisibil, tardiv, neîntemeiat și nefondat.

În conformitate cu art. 434, alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că decizia recurată a fost pronunțată la 28 februarie 2022, expediată recurentei prin intermediul oficiului poștal la data de 28 martie 2022. Confirmare privind recepționarea acesteia la materialele dosarului lipsește.

Totodată din înscrisul de pe cererea anexată la fila dosarului 210, vol.I rezultă că avocatul Liuba Josu a recepționat copia deciziei instanței de apel la data de 17 iunie 2022.

În aceste circumstanțe recursul depus de către Aliona Rusu, reprezentată de avocatul Liuba Josu, la data de 11 iulie 2022 se consideră a fi depus în termen.

Examinând admisibilitatea recursului, fără prezența participanților la proces, în acord cu procedura specificată la articolul 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții

Supreme de Justiție consideră că cererea de recurs formulată de către Aliona Rusu, reprezentată de avocatul Liuba Josu, este inadmisibilă, pentru motivele ce succed.

Verificând motivele de casare, invocate în recurs, completul Colegiului atestă că acestea nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, deoarece se referă la dezacordul recurentei cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă, nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul de admisibilitate reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

Urmează a fi reiterat că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu prevederilor art. 432, alin. (1) din Codul de procedură civilă părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procesual.

Aliniatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433, lit. a) din Codul de procedură civilă cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin. (2), (3) și (4).

Totodată, potrivit jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, pe când în recursul declarat de către Aliona Rusu asemenea aspecte nu se regăsesc.

În speță, completul Colegiului menționează că recursul în cauză conține obiecții de fapt și de drept, care deja au fost studiate și verificate de către instanța de apel, primind o apreciere corespunzătoare.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentei la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

Drept urmare, Colegiul reține că argumentele invocate de către recurentă nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normei de drept material sau a normei de drept procesual, așa cum formal invocă Aliona Rusu, și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

În astfel de circumstanțe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Aliona Rusu, reprezentată de avocatul Liuba

Josu, ca fiind inadmisibil.

Conform celor expuse, în temeiul art. 431, alin. (1) și (2), art. 433, lit. a), 440, alin. (1) și (1¹) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Aliona Rusu, reprezentată de avocatul Liuba Josu, împotriva deciziei din data de 28 februarie 2022 a Curții de Apel Cahul.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Galina Stratulat

Maria Ghervas